

prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna)

DECIZIE

23 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței
judecătorești

Valeriu Doagă
Ion Druță
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Oleg Cimiga împotriva încheierii din 12 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în cadrul dosarului de insolvență a SRL „Romanta Plus”, la examinarea cererii de repunere în termen de validare a creanțelor depusă de Oleg Cimiga față de debitorul SRL „Romanta Plus”,

c o n s t a t ă:

La data de 26 martie 2014, „Banca de Economii” SA s-a adresat în instanța de insolvență cu cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de SRL „Romanta Plus”.

Prin încheierea din 04 aprilie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă de „Banca de Economii” SA, fiind dispusă aplicarea măsurilor de asigurare în scopul prevenirii modificării stării bunurilor debitorului în perioada de până la intentarea procesului de insolvență, s-a numit ÎI “Bălan Vladimir”, deținătorul certificatului de perfecționare profesională nr. 11544 din 10.11.008, administrator provizoriu al SRL “Romanta Plus”, s-a instituit perioada de observație, s-a obligat debitorul ca în perioada de observație să ia deciziile privind gestionarea patrimoniului doar cu acordul prealabil al administratorului provizoriu, s-a interzis debitorului înstrăinarea bunurilor sale, iar în cazul bunurilor perisabile sau celor ce își pierd iminent valoarea s-a obligat a solicita acordul prealabil al administratorului provizoriu, s-a aplicat sechestrul pe bunurile, inclusiv hîrțile de valoare, conturile bancare ce aparține debitorului cu drept de proprietate și pe corespondența comercială, s-a suspendat urmărirea individuală a creditorilor și executarea silită a bunurilor debitorului, precum și curgerea prescripției dreptului de a cere executarea silită a creanțelor acestora contra debitorului, s-a obligat administratorul provizoriu să prezinte pînă la data examinării cauzei un raport cu privire la executarea măsurilor de asigurare

aplicate față de debitorul SRL „Romanta Plus”, componența masei debitoare, oportunitatea și posibilitatea continuării activității economice în perioada derulării procesului de insolvență, s-a obligat debitorul să pună la dispoziția administratorului provizoriu documentele activității economice și contabile, titlurile de valoare pentru documentare.

Prin hotărârea din 26 mai 2014 a Curții de Apel Chișinău, la cererea creditorului „Banca de Economii” SA, s-a intentat procedura de insolvență față de SRL „Romanta Plus”, s-a stabilit termenul-limită creditorilor de înregistrare a creanțelor pentru întocmirea tabelului definitiv până la data de 04 iulie 2014, s-a stabilit termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului definitiv până la data de 11 iulie 2014. Pentru data de 14 iulie 2014 ora 11:00 s-a stabilit ședința de validare a creanțelor.

La 07 iulie 2015, Oleg Cimiga a depus cerere privind validarea creanțelor și includerea în tabelul definitiv al creanțelor. Totodată, a solicitat repunerea în termenul de validare a creanței.

În motivarea cererii s-a invocat că a încheiat la data de 12 februarie 2008 cu ÎI „Tomailî Argo” contractul de investiție în construcție, sub nr. 11/8, conform căruia urma să achite în total suma de 19003 Euro pentru construcția unui apartament, cu suprafața de 61,3 m.p., situat în mun. Chișinău str. M. Sadoveanu.

Menționează că, a fost stabilit un grafic de achitare, conform anexei la contract, după cum urmează: 10% la semnarea contractului; 20% până la data de 11 iunie 2008; 20% până la data de 10 octombrie 2008; 20% până la data de 9 februarie 2009; 20% până la data de 8 iunie 2009 și 10% până la data de 7 octombrie 2009.

Sustine că, a efectuat următoarele achitări: -40773 la data de 11 iulie 2013; - 50028 la data de 2 decembrie 2008; - 59151 la data de 17 iunie 2008; - 31035 la data de 12 februarie 2008

Invocă că, blocul locativ în construcție, în care se află și apartamentul pentru care a făcut investiții, face parte din masa debitoare a SRL „Romanta Plus”, despre ce a aflat recent, însă nu a avut și nici nu are nici un fel de raporturi cu această întreprindere.

Indică că, are contract de investiție exclusiv cu ÎI „Tomailî Argo” și nu a cunoscut faptul cesiunii dreptului de creanță al său de către ÎI „Tomailî Argo” și nici nu a fost cerut acordul său pentru această cesiune. Despre deschiderea procedurii de insolvență nu a fost anunțat de către administrator și nu a cunoscut că în această procedură ar putea fi administrator.

Consideră că, aceasta reprezintă o circumstanță excepțională care permite repunerea în termen pentru depunerea cererii de validare a creanței și validarea creanței sale față de SRL „Romanta Plus”.

Menționează că, a aflat întâmplător de la alți investitori precum că prin încheierea din 04 aprilie 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a admis spre examinare cererea introductivă depusă și că prin hotărârea din 26 mai 2014 a Curții de Apel Chișinău s-a intentat procesul de insolvență față de SRL „Romanta Plus”, fiind desemnat ca administrator al insolvenței ÎI „Bălan Vladimir”.

Prin încheierea din 12 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea lui Oleg Cimiga privind repunerea în termen a cererii de validare a creanței față de SRL „Romanta Plus”.

La data de 16 noiembrie 2015, Oleg Cimiga a declarat recurs împotriva încheierii din 12 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău solicitând anularea acesteia.

În motivarea recursului s-a invocat că nu este de acord cu încheierea recurată, deoarece instanța de insolvabilitate a apreciat critic cerințele și argumentele invocate.

Susține că, instanța de insolvabilitate nu a motivat decizia sa, iar argumentele sale sunt confirmate prin acte.

Invocă lipsa acordului la cesionarea dreptului de creanță de ÎI „Tomailî Argo” către SRL „Romanta Plus” și lipsa notificării sale de către administrator.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Conform art. 8 alin. (1) a Legii insolvabilității, nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Încheierea instanței de insolvabilitate a fost adoptată la data de 12 octombrie 2015, iar recursul a fost declarat de Oleg Cimiga la data de 16 noiembrie 2015.

Materialele cauzei atestă expedierea încheierii din 12 octombrie 2015 lui Oleg Cimiga la data de 26 octombrie 2015 (f.d.144), însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

Astfel, Colegiul consideră că recursul este declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Analizând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de Oleg Cimiga și va casa încheierea contestată, cu remiterea pricinii la rejudecare, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) al Legii insolvabilității, nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și ale prezentei legi.

Conform art. 35 alin. (4) al Legii insolvabilității, nr. 149 din 29 iunie 2012, odată cu hotărârea de intentare a procedurii de insolvabilitate, administratorul insolvabilității expediază o notificare tuturor creditorilor cunoscuți pentru ca aceștia să înainteze creanțele față de debitorul insolubil.

Conform art. 140 alin. (2) al Legii insolvenței, nr. 149 din 29 iunie 2012, cererea de admitere a creanței se depune în termenul stabilit în hotărîrea de deschidere a procedurii sau în termenul indicat în notificarea administratorului provizoriu. Termenul-limită pentru creditorii privind înregistrarea cererii de admitere a creanțelor în vederea întocmirii tabelului preliminar este de 30 de zile calendaristice, iar pentru întocmirea tabelului definitiv, de 45 de zile calendaristice de la data intrării în procedură.

Conform art. 145 alin. (2) al Legii insolvenței, nr. 149 din 29 iunie 2012, la cererea întemeiată a creditorului, în cazuri excepționale, dacă instanța de judecată care examinează procesul de insolvență constată că termenul de înaintare a creanțelor nu este respectat din cauza unor circumstanțe legate de persoana creditorului sau de obiectul creanței ori dacă nu s-a respectat procedura de notificare a intentării procesului, instanța de insolvență repune, prin încheiere, în termen cererea de admitere a creanțelor.

În conformitate cu art. 356 Cod de procedură civilă, cererea de declarare a insolvenței se judecă în instanță conform normelor generale din prezentul cod, cu excepțiile și completările stabilite de legislația insolvenței.

În conformitate cu art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească, pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Curtea de Apel Chișinău, ca instanță de insolvență, în conformitate cu art. 355-356 Cod de procedură civilă, fiind investită cu judecarea pricinii în speță, respectiv cu examinarea cererilor de validare a creanțelor, inclusiv și repunerea în termen a cererilor de validare a creanțelor, conform temeiurilor, obiectului cererii și cumulul de probe prezentate de părți, incorect a ajuns la concluzia de a respinge cererea de repunere în termen a cererii de validare a creanței depuse de Oleg Cimiga față de SRL „Romanta Plus”, din următoarele considerente.

Conform hotărîrii instanței de insolvență de intentare a procesului de insolvență din 26 mai 2014, termenul-limită pentru înregistrarea cererilor de admitere a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv, a fost stabilit pînă la 04 iulie 2014, iar termenul de verificare a creanțelor, de întocmire și de comunicare a tabelului definitiv - pînă la data de 11 iulie 2014. Ședința de validare a creanțelor a fost stabilită pentru data de 14 iulie 2014 ora 11:00 (f.d.52-56).

Din materialele cauzei rezultă că Oleg Cimiga s-a adresat la 07 iulie 2015 cu cerere de repunere în termen a cererii de validare a creanței și validarea creanței în mărime de 180986 lei (f.d.126).

Tot aici, este de menționat că Oleg Cimiga a invocat ca temei de repunere în termen faptul că recent a aflat că blocul locativ, din care face parte și apartamentul în care a investit mijloace bănești, este inclus în masa debitoare a SRL „Romanta Plus”, cu care nu a avut careva raporturi juridice. Totodată, a indicat că nu a fost notificat de către administratorul insolvenței despre faptul intentării procesului de insolvență în privința SRL „Romanta Plus”.

La caz, Colegiul reține ca justificat argumentul recurentului precum că nu a fost notificat despre intentarea procesului de insolvență, deoarece careva probe care să ateste contrariul, administratorul insolvenței nu a prezentat, în condițiile când era de obligația acestuia de a notifica creditorii procesului de insolvență, conform art. 35 alin.(4) al Legii insolvenței, nr. 149 din 29 iunie 2012, normă enunțată supra.

Colegiul consideră incorectă aprecierea instanței de insolvență precum că însăși publicarea hotărârii de intentare a procedurii de insolvență în Monitorul Oficial, constituie o dovadă a respectării exigențelor legislației privind citarea, notificarea și înștiințarea participanților la proces din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 6 alin. (3), (4) din Legea insolvenței, notificarea și înștiințarea cu excepția cazului în care sarcina notificării și a înștiințării aparține unor alte organe care aplică procedura, precum și convocările prevăzute de prezenta lege cad în sarcina administratorului provizoriu sau administratorului insolvenței, sau a lichidatorului după caz, notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate, iar în cazurile expres prevăzute de prezenta lege și prin publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Ca urmare a celor menționate, Colegiul conchide că publicarea dispozitivului hotărârii de intentare a procedurii de insolvență în Monitorul Oficial al RM, nu poate fi echivalat cu notificarea corespunzătoare a creditorului de către administratorul insolvenței despre intentarea acestei proceduri, deoarece Legea insolvenței stipulează expres procedura de înștiințare a creditorilor în cazul intentării procedurii de insolvență față de debitorul insolvent și anume că notificările și înștiințările se fac prin scrisori recomandate de către administratorul desemnat, ceea ce la caz lipsește.

Astfel, Colegiul consideră lipsită de suport probant și concluzia instanței de insolvență precum că ar fi fost expediate și notificări creditorului, deoarece la materialele pricinii lipsesc careva înscrisuri în acest sens.

În acest context, instanța de recurs reiterează că instanța de insolvență la rejudecarea cauzei urmează a se expune și asupra acestui aspect.

Mai mult de atât, Colegiul precizează că instanța de insolvență urmează a da careva aprecieri și argumentului recurentului precum că nu a cunoscut despre contractul de cesiune a dreptului de creanță încheiat între ÎI „Tomailî Argo” și SRL „Romanta Plus” și cât este de relevantă și pertinentă această circumstanță speței date, în condițiile când se invocă că obiectul investiției efectuate de către Oleg Cimiga face parte din blocul locativ care este inclus în masa debitoare a SRL „Romanta Plus”.

Colegiul consideră greșită concluzia instanței de insolvență precum procesul de insolvență durează mai mult de un an și Oleg Cimiga putea să afle de la alți

creditori, în ipoteza când nu a primit notificarea, deoarece legislația în vigoare stabilește expres necesitatea notificării creditorilor.

Tot aici, este de menționat că Oleg Cimiga a și invocat în cererea sa privind repunerea în termen a cererii de validare a creanței că despre procesul de insolvență a aflat de la alți investitori.

În consecință, Colegiul consideră că instanța de insolvență adoptând soluția pe caz, nu s-a expus asupra temeiniciei argumentelor lui Oleg Cimiga privind repunerea în termen a cererii de validare a creanței în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate.

Instanța de recurs remarcă că dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, prezumă dreptul la o hotărâre motivată. Motivarea este o parte a hotărârii în care instanța judecătorească în mod obligatoriu își expune concluziile formulate în privința cauzei deferite spre soluționare.

Conform unei jurisprudențe constante degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărâri asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și, argumentelor invocate de către părți întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs. Spania, hotărârea din 21 ianuarie 1999).

În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6§1 din CEDO (cauza Hiro Balani vs. Spania, 1994).

Colegiul relevă că la rejudecarea pricinii, instanța de insolvență urmează să țină cont de cele enunțate supra, rezultând atât din argumentele lui Oleg Cimiga invocate în raport cu circumstanțele cauzei și normele de drept material, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat o eroare judiciară, care nu poate fi corectată de către instanța de recurs, iar încheierea recurată este adoptată cu încălcarea normelor de drept material și procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, cu casarea încheierii din 12 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău și remiterea pricinii la rejudecare în instanța de insolvență, în acelaș complet.

În conformitate cu art. art. 427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Oleg Cimiga.

Se casează încheierea din 12 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cadrul dosarului de insolvență a SRL „Romanta Plus”, la examinarea cererii de repunere în termen de validare a creanțelor depusă de Oleg Cimiga față de debitorul SRL „Romanta Plus”, cu remiterea pricinii la rejudecare în instanța de insolvență, în același complet.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului

Valeriu Doagă

Judecători:

Ion Druță

Oleg Sternioală